

24. helluntain jälkeinen viikko, maanantai

Päivän epistola

(1. Tess. 2: 20 – 3: 8)

”Veljet, te olette meidän kunniamme ja riemumme. Niinpä, kun emme enää kestäneet kauempaa, päätimme itse jäädä Ateenaan ja lähetimme teidän luoksenne veljemme Timoteuksen, Jumalan työtoverin Kristuksen evankeliumin julistajana. Hänen tuli vahvistaa teitä ja rohkaista uskoanne, jottei kukaan horjuisi, vaikka teitä näin ahdistetaan. Sehän on meidän osamme, niin kuin itse tiedätte. Jo ollessamme teidän luonanne sanoimme, että me joudumme kärsimään vainoa. Ja juuri niin on käynyt, kuten tiedätte. Siksi en enää kestänyt kauempaa vaan lähetin Timoteuksen ottamaan selkoa teidän uskostanne. Pelkäsin näet, että kiusaaja on onnistunut aikeissaan ja vaivannäkömme menee hukkaan. Nyt Timoteus on palannut teidän luotanne tänne ja tuonut meille hyviä uutisia teidän uskostanne ja rakkaudestanne. Hän kertoi, että te muistelette meitä aina iloiten ja kaipaatte meitä yhtä paljon kuin me teitä. Näin te olette, veljet, omalla uskollanne valaneet meihin rohkeutta kaiken hädän ja ahdingon keskellä. Nyt voimme taas elää, jos te kerran pysytte lujasti Herran yhteydessä.”

”Te olette meidän kunniamme ja riemumme” tarkoittaa Paavalia lopun aikana Kristuksen edessä. Hänen työnsä Tessalonikassa on kantanut hedelmää.

Paavalilla on ollut suuri halu olla yhteyksissä Tessalonikaan. Koska hän itse ei pääse sinne, hän lähetti Timoteuksen. Tämän tehtävä on vahvistaa tessalonikalaisissa ja rohkaista heidän uskoaan, kun heitä ahdistetaan. ”Jumalan työtoverin Kristuksen evankeliumin julistajana” on suositus ja kertoo lähetetyn suhteen muihin apostoleihin ja Jumalaan. Joissakin teksteissä ”Jumalan työtoveri” on tekstin voimakkuuden takia korvattu miedommalla ilmaisulla.

Kärsiminen vainoissa kuuluu niiden osalle, jotka julistavat evankeliumia. ”Vaivannäkömme menee hukkaan” voidaan kääntää myös ”työmme menee hukkaan”. Tämän työn pitää tuottaa hedelmää (1. Tess. 2: 1). Paavalin pelko oli, että Saatana tekisi työstä hedelmättömän estäen tessalonikalaisten uskon kasvun.

Loppuosa tekstistä on Timoteuksen suorittaman matkan selonteon käsittelemistä. Timoteus toi hyviä uutisia. ”Teidän uskostanne ja rakkaudestanne” todistaa tessalonikalaisten kristillisestä elämästä. He myös muistelevat aina Paavalia ja hänen työtovereitaan. Todennäköisestä tämä tarkoittaa esirukousta. ”Hädän ja ahdingon keskellä” on tyypillistä kielen käyttöä tilanteessa, joka koetaan

lopun ajaksi. ”Pysytte lujasti” on Paavalin kielenkäyttöä, kun hän kuvaa pysymistä uskossa. Sana ”pysytte” tulisi kääntää sanalla ”seisotte” (vrt. myös edellinen suomennos) ja se on Paavalin tapa lainata sotilassanastoa.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 11: 29 – 33)

”Siihen aikaan, kun ihmisiä tuli yhä lisää, Jeesus alkoi puhua heille: ”Tämä sukupolvi on paha sukupolvi. Se vaatii merkkiä, mutta ainoa merkki, joka sille annetaan, on Joonan merkki. Niin kuin Joona oli merkki niniveläisille, niin on Ihmisen Poika oleva merkinä tälle sukupolvelle. Etelän kuningatar herää tuomiolle yhdessä tämän sukupolven ihmisten kanssa ja langettaa heille tuomion. Hän tuli maan ääristä saakka kuulemaan Salomon viisautta, ja tässä on teillä enemmän kuin Salomo! Niniven asukkaat nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja langettavat sille tuomion. He kääntyivät, kun Joona saarnasi heille, ja tässä teille on enemmän kuin Joona! ”Ei kukaan sytytä lamppua ja sitten piilota sitä tai pane vakan alle. Lampunjalkaan se pannaan, jotta sisään tulevat näkisivät valon.”

”Tämä sukupolvi” tarkoittaa niitä ihmisiä, jotka eivät vastaanota Jumalan ilmoitusta. Ihmiset halusivat Jeesukselta jonkinlaisen merkin, jotta he tietäisivät, kuka Hän on. Jeesus oli tehnyt voimatekoja, mutta silloin Hänen syytettiin toimivan ”Belsebulin avulla” (Luuk. 8: 15). Nyt Jeesus toteaa, että ainoa merkki mikä annetaan, on Joonaan merkki.

Vastaavaa tekstiä on Matteuksella (Matt. 12: 38 – 39, 41 – 42; 5: 15). Matteus käsittelee asiaa kuitenkin hieman toisin kuin Luukas korostaen Joonaan oloa kolme päivää meripedon vatsassa ja Ihmisen Pojan ylösnousemusta. Luukas korostaa Joonan saarnaa, ei hänen olemistaan meripedon vatsassa. Joonan saarna on mielenkiintoinen. Vanhan testamentin mukaan hän huusi: ”Enää neljäkymmentä päivää, sitten Ninive hävitetään!” (Joona 3: 3 - 4) Teksti ei varsinaisesti kerro, sanoiko Joona mitään muuta. Lukija saa sellaisen käsityksen, että tässä oli koko Joonan profetia. Sen tuloksena koko kaupunki katui ja säästyi tuholta. Joonan saarnaa voi pitää tehokkaimpana koskaan. Kuitenkin Kristuksen opetus on vielä tärkeämpää, vielä mullistavampaa.

Luukas ei siis tässä yhteydessä puhu Jeesuksen ylösnousemuksesta. Sen takia Matteuksen evankeliumin maininta Joonasta meripedon (Matt. 12: 40) vatsassa ei vertaudu Luukkaan evankeliumiin. Luukkaan kiinnostuksen kohteena on Joonan saarna ja sen vaikutus. Hän on kiinnostunut siitä, miten Jeesuksen julistama Jumalan sana vastaanotetaan ja pidetään. Markus

käsittelee myös merkkiä, mutta toteaa, että sitä ei anneta (Mark. 8: 11 – 12). Jeesukselta oli vaadittu merkkiä jo aikaisemmin (Luuk. 11: 16).

Etelän kuningatar tuli kaukaa kuuntelemaan kuningas Salomon viisautta (1. Kun. 10: 1 – 13, 2. Aik. 9: 1 - 12). Salomonin viisauden takia muutkin, kuin Saban kuningatar, tulivat kuuntelemaan häntä. Jeesuksen viisaus on vielä suurempaa kuin Salomonin.

Niiniveläiset ja Etelän kuningatar toimivat, niniveläiset katuivat ja kuningatar matkusti pitkän matkan. Näin he antavat esimerkin muille. Ne, jotka eivät vastaanota Jumalan sanaa, saavat tuomionsa. He eivät toimineet. Kirkon lähetystyötä ajatellen on huomattava, että Jeesuksen esimerkiksi asettamat eivät ole israelilaisia. Nämä ei-valitut ihmiset toimivat oikein ja saavat Jumalan armon.

Lamppua ei saa piilottaa! Tässä yhteydessä sillä tarkoitetaan Jeesuksen opetusta. Opetuslasten on välitettävä ilosanoma kaikille, ei vain valitulle kansalle (israelilaisille). Kristuksen valon on levittävä pimeyteen, siis sinne, minne Jumalan sana ei ollut vielä levinnyt. Sen kohteena ovat niin miehet kuin naiset, köyhät ja rikkaat, syntiset ja pyhät.